

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΝΑΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ — ΙΟΥΝΙΟΣ

1936

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ Α.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 23 ἢ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ 3^Α
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

διήγημα πρόκειται, εἴτε γιὰ μυθιστόρημα, εἴτε γιὰ θεατρικὸ ἔργο, παρουσιάζεται μέσῳ μου σὺν ἰδέα μουσική. Γιὰ τὸν καλλιτέχνη, τὸ ἰδανικὸν τοῦ εἶναι ἡ τέχνη τ.ο. Λοιπὸν σ' ἐμένα αὐτὸ ἀληθεύει μὲ τὴν ἐννοια τοῦ δίνει ὁ Γροσβίτερ Πάιητερ: Κάθε καλὴ τέχνη τελειοποιημένη πάει νὰ γίνεῃ μουσική. Ἀρμονία, ρυθμὸς, μελωδία. Τί λείπει καὶ τί περισσεύει ἀπ' αὐτὴ τὴν τρισυπόστατη θεότητα.

*Ὅταν τὰ λέω αὐτὰ, δὲ θέλω νὰ νομίσετε πὸς δογματίζω. Μόλις ἐντελῶς ὑποκειμενικῶς καὶ πιστεύω στὴν ἀπόλυτην αὐτοτέλεια κάθε τέχνης. Ἄλλωστε, στὸ βῆθος, οἱ ἴδιοι νόμοι τὶς διέπουν ὅλες. Κάθε ἔργο εἶναι μιὰ συμφωνία, κ' ἡ ζωὴ τὸ ἴδιον. Μὴνὸς τοῦ ἡ τελευταία, κάποτε, γίνεται πάλιν ἀρμονική... *

**

Θὰ ἀνερχομαι εἰς ἐγγύματα ἐλπίζοντας πὸς
θα τελειώσω ἐπιτέλους.

Η. Δ.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Αὐτοβιογραφία τοῦ Σπ. Π. Λάμπρου

Ὡς φίλος ὄχι μοναχὰ τῆς «Νέας Ἑστίας», ἀλλὰ καὶ τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας, δίνω κάτι ἱστορικὸν περιεργὸν, ποῦ ἔχει νὰ κάνῃ μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὴν πρώτη ἐπιστημονικὴ ἐμφάνιση τοῦ μακαρίτη σοφοῦ καὶ μεγάλου ἱστορικοῦ ἐρευνητῆ Σπ. Π. Λάμπρου. Ἡ πρώτη του ἱστορικὴ μελέτη εἶναι ἡ διδακτορικὴ διατριβὴ του στὸ πανεπιστήμιον τῆς Λευρίας. Ἀφίνω τὸ λατινικὸν τίτλον, ποῦ θάπαινε πολὺν τόπον, καὶ δανείζομαι ἀπὸ τὴ δευτέρῃ σελίδα τοῦ μικροῦ βιβλίου τὴν ἑλληνικὴν περίληψιν: «Σπυρίδωνος Π. Λάμπρου: Τὰ κατὰ τοὺς οἰκιστάς τῶν πύρ' Ἑλλήσιν ἀποικίων καὶ τὰς αὐτοῖς ἀπονεμομένας τιμὰς καὶ προνομίας.» Ἡ μελέτη αὐτή, προφαντὸς καρπὸς, ποῦ τὸν ἀκολούθησε ἀπέραντη ἱστοριοδιφικὴ παραγωγή, εἶναι πραγματικῶς στὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν μελέσιν. Τὸ φυλλάδιον, ἀπὸ σελ. 60 τὸ ὅλον, κλείνεται μὲ τὴ σύντομη αὐτοβιογραφία τοῦ νεοροῦ διδάκτορα, στὴν τελευταία σελίδα. Οἱ ἀναγνώστες τῆς «Νέας Ἑστίας» θὰ τὴν διαβάσουν, ὑποθέτω, μὲ περιέργειαν.

*Σπυρίδων Λάμπρος, ἐξ Ἠλείου ὀρμώμενος, ἐγενόμην μὴνὸς Ἀπριλίου ἐνάτη ἔτι χιλιοστῶ ὀκτακοσιοστῶ πρώτῳ ἐν Κερκύρα πατρὸς μὲν Παύλου νομισματολόγου, μητρὸς δὲ Γεωργίας ἀπὸ Φραγκοπούλου, ἀμφοτέρων τὰ τῆς ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς ἐκκλησίας δόγματα ὁμολογούντων, οἷς τὰ μέγιστα ἠδομαι περιῶσι. Μόλις δὲ ποῦ εἰς διδασκαλεῖαν ἀρξάμενος φοιτᾶν ἑπτα-ἔτη τοῖς ἀδελφοῖς συμπαρέλαβον Ἀθήνας· οἱ τεκόντες, ἐνθα δὴ τὰ τε γράμματι ἐδιδάχθη καὶ περὶ τὴν ἐγκύκλιον ἐσπούδασα παιδείαν, εἰς τοὺς μαθητάς ἐγγραφεὶς τοῦ ἑτέρου, τῶν Ἀθήνησι γυμνασίων τοῦ ὑπὸ τὸν μακαρίτην Κυ-

πριανόν, ὃν ἄριστον γενόμενον διδασκάλων ἄλλοι τε τῶν συνομιλησάντων τῷ ἀνδρὶ διὰ μνήμης ἀγαθῆς φυλάξουσιν, καγὼ δὲ οὐχ ἥκιστα. Ἀπολιπὼν δὲ τοῦ γυμνασίου τὰς τάξεις εἰς τοὺς φοιτητάς τοῦ Ἀθήνησι Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου κατετάχθη κατὰ τὰ νόμιμα μὴνὸς Σεπτεμβρίου πέμπτη ἐπὶ εἰκάδι ἔτι χιλιοστῶ ὀκτακοσιοστῶ ἐξηκοστῶ ἐβδόμῳ. Πέντε δὲ ἀκαδημαϊκὰ ἔτη τῆς ἐν αὐτῷ φιλοσοφικοῖς σχολάσας μαθήμασι, δευτέρου τοῦτον ἐξάμηνον ἐν Βερολίνῳ προσφοιτῶ τισι τῶν ἀρχαιολογούντων. Ἡζροασάμην δὲ παρὰ ταύτην τὴν ἐξαιτίαν πλὴν ἄλλων Φιλίππου Ἰωάννου, Κωνσταντίνου Παπαρηγοπούλου, Στεφάνου Κουμανούδη, Δημητρίου Σεμιτέλου, Κωνσταντίνου Κόντου, Ἀθανασίου Ρουσοπούλου, Σπυρίδωνος Φιντικλέου, Ἀδόλφου Κιργοφφίου, Θεοδώρου Μομμσενίου, Ἐρνέστου Κουρτίου, Γουσταύου Δροϋζενίου, Ἐρρίκου Κεϊπέρτου καὶ Μουρικίου Ἀουπτίου, οἷς ἅπασιν ἔστωσαν χάριτες μυρία τὰ διδασκαλία.»

Ἡ πρώτη ἱστορικὴ διατριβὴ τοῦ Σπ. Π. Λάμπρου, μὲ τὴν αὐτοβιογραφία του, τυκώθηκε τὸ 1873, στὴ Λευρία.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΑΡΧΑΙΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

Καινούργια εὐρήματα

Μερικὰ ἀπὸ τὰ ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα τῶν τελευταίων καιρῶν παρουσιάζουν πολὺ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ἱστορία τῆς ἀρχαίας τέχνης:

—Ὁ διευθυντὴς τῆς ἀγγλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς Humphry Payne εἶναι ἀπὸ τοῖς πολὺ λίγους ἀρχαιολόγους ποῦ ἡ ἐπιστημονικὴ τους δράση δὲν ἔχει τυχοδιωχτικὸν χαραχτήρα, δηλαδὴ δὲν γίνεται στὸ βρόντον οὔτε γιὰ χάρι τῆς ἀπρόβλεπτης περιπέτειας· εἴτε δημοσιεύει (ἐνα μεγάλο θεμελιακὸν βιβλίον γιὰ τὴν ἀρχαίαν τέχνην τῆς Κορίνθου καὶ ἄλλες πολλὰς μικρότερες πραγματείας), εἴτε σκάβει (ἀνακάλυψε καὶ ἐξερευνήσε ἓνα πολύτιμον κορινθιακὸν ἱερὸν τῆς Ἀκραιᾶς Ἦρας στὴν Περαιώρα), ζητᾶ νὰ λύσει συγκεκριμένα προβλήματα ποῦ σιγὰ-σιγὰ γεννήθησαν καὶ ὠρίμασαν μέσα του μὲ ὀργανικὴν λογικὴν. Γι' αὐτὸ, ὅ,τι ἴῃ ἢ ὅ,τι περὶ ἔχει πάντα βαθύτερον νόημα, δὲν εἶναι ποτὲ ἀδιάφορον. Ἔτσι καὶ τώρα ἐργαζόμενος στὸ Μουσεῖον τῆς Ἀκρόπολης γιὰ τὴν ἐκδοσὴν ἑνὸς λευκώματος μὲ εἰκόνες ὅλων τῶν ἀρχαίων μαρμαρίνων γλυπτῶν, ποῦ τὴ σπάνια ὁμορφιά του θὰ τὴ χαροῦμε σὲ λίγον καιρὸν, ἔκαμε δυὸ σπουδαίας ἀνακαλύψεις. Πρῶτα-πρῶτα βρῆκε ὅτι μιὰς θεᾶς (ἡ κόρης Ἀπλῆς;), ντυμένης μὲ ἰωνικὸν χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, ποῦ παρουσιάστηκε πρὶν ἀπὸ 200 χρόνια στὴ Μασσαλία καὶ σήμερα εἶναι στὸ Μουσεῖον τῆς Λυόν, τὸ κάτω μέρος τοῦ σώματός της καὶ μερικὰ ἄλλα κομμάτια βρῖσκονται στὸ Μουσεῖον τῆς Ἀκρόπολης (ἀριθ. 269, ἀπὸ τὶς ἀνασκαφὰς τοῦ Καββαδίου) καὶ ἀποκατάστησε ἔτσι τὸ ἀγαθὴν μιὰς κόρης τῶν χρόνων λίγον ἕστερα ἀπὸ τὰ 500 π. Χ., τῆς καλιότερης ἀπὸ τὶς ἄτικας κόρες τῆς